

ת"פ 23575/04/17 - מדינת ישראל נגד רשבל שיווק (1996) בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 23575-04-17 ישראל נ' רשבל שיווק (1996) בע"מ

לפני כבוד השופטת תרצה שחם קינן
המאשימה:
נגד

הנאשמת:
רשבל שיווק (1996) בע"מ

החלטה

לפני בקשה לפיצוי לפי סעיף 80 לחוק העונשין.

כתב האישום והשתלשלות ההליך

- נגד הנאשמת 1, חברה בע"מ ונגד מי שהיה על פי הטענה, מנהלה, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, הוגש בשנת 2017 כתב אישום המייחס להם עבירות של עיסוק ברעלים, ללא היתר, בשבע עשרה הזדמנויות, בניגוד לסעיפים 3 ו- 15 (ב)(1) לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג - 1993 (להלן: "**החוק**") ביחד עם תקנות החומרים המסוכנים סיווג ופטור התשנ"ו-1996 (להלן: "**התקנות**").
- במהלך המשפט התברר שהחקירה כנגד הנאשמים, נפתחה נוכח ממצאים שעלו בחקירתם של שניים, מר ניסים לוי ומר אילן לבל (להלן: "**לוי לבל**"), שאף הורשעו בעבירות על חוק החומרים המסוכנים.
- על פי כתב האישום, הייתה הנאשמת 1 (להלן: "הנאשמת"), חברה פרטית, שעסקה, בין היתר באחסנת חומרים וציוד לתעשיית תכשיטים. עוד נטען שלנאשמת, חברה בע"מ, היה היתר רעלים תקף לסוגי רעלים, שפורטו בו, לכמויות שפורטו בו. בכתב האישום נטען, שבתקופה הרלוונטית, לכתב האישום, רכשו הנאשמים במספר מועדים, בין השנים 2012 ל-2014, כפי שפורט בטבלה שבכתב האישום, חומרים מסוכנים בכמות ובריכוז הטעונים היתר רעלים, שעה שלא היה בידיהם היתר תקף, המתיר רכישת חומרים אלה בכמויות ובריכוזים כפי שרכשו.
- בדיון, שהתקיים ביום 19.10.17 הסתבר שהנאשם 2 נפטר בטרם הוגש כתב האישום. בהמשך הופסקו ההליכים נגדו.

5. ב"כ הנאשמת כפר במיוחס לה בכתב האישום, לרבות בטענה שהנאשמת עסקה, בין היתר באחסנת חומרים וציוד לתעשיית התכשיטים. עוד כפר ב"כ הנאשמת באמור בסעיפים 5-7 לכתב האישום, שם נטען, בין היתר, שטיפול בחומצה חנקתית דורש "אמצעי זהירות כולל מיגון מיוחד". כפר בטענה לפיה החזיקה הנאשמת חומצה חנקתית המצריכה היתר רעלים וכן באמור בסעיפים 8-9 לכתב האישום.

6. בקשתה של ההגנה לפיה אין על הנאשמת להשיב לאשמה נדחתה.

7. ביום 30.1.22 זיכיתי את הנאשמת.

8. ביום 11.2.22 הוגשה בקשה לפסיקת הוצאות בהתאם לסעיף 80 לחוק העונשין, בטענה שכתב האישום הוגש ברשלנות ומבלי ש"היה כל יסוד להאשמה" וכי מלכתחילה לא היו בידי המאשימה ראיות, שהיה בהן כדי להביא להרשעתם של הנאשמים. לחילופין, נטען בבקשה שקיימות נסיבות אחרות המצדיקות חיובה של המאשימה בפיצויה של הנאשמת, ששילמה ₪ 49,140 להוצאות הגנה.

9. בתגובתה ביקשה המאשימה לדחות את הבקשה, בטענה שאין מקום לקבוע שלא היו ראיות לכאורה כנגד הנאשמת. לטעמה די בהחלטה לפיה דחיתי את בקשת ההגנה לקבוע שאין עליה להשיב לאשמה, כדי להביא לדחיית הבקשה כאן. עוד טענה המשיבה שלא התקיימו נסיבות אחרות, המצדיקות את קבלת הבקשה.

דין והכרעה

זכותו של נאשם להוצאות לפי סעיף 80 לחוק העונשין

10. סעיף 80 (א) לחוק, מגדיר את התנאים לקבלת פיצוי מאוצר המדינה, בשל זיכוי של נאשם שהועמד לדין, או שבוטל כתב האישום שהוגש נגדו וזו לשונו: **"משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שייראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור".**

11. בפסק הדין בע"פ 4466/98 ראמי דבש נ' מדינת ישראל [22.1.02] שניתן בהרכב מורחב של בית המשפט העליון, נקבע בפסקה 7 לפסק דינו של כב' השופט חשין כי **"שני תנאים חייבים להתקיים, ואם נתקיימו השניים רשאי בית המשפט לחייב את המדינה לשלם פיצויים לפלוני שהיה נאשם במשפט פלילי ולשפותו בגין הוצאות שעמד בהן במשפטו. ואלה הם התנאים: אחד, כי פלוני עמד לדין פלילי ויצא זכאי בדינו. ראו והשוו ע"פ 1767/94 יוסף נ' מדינת ישראל נג (1) 505 (פרשת יוסף וסרסור [1]), בעמ' 519.**

.... שניים, בראות בית המשפט אחד משני אלה: אחד, "שלא היה יסוד להאשמה", ושניים, במקרה שבו "ראה" בית המשפט "נסיבות אחרות המצדיקות זאת". בעוד אשר התנאי האחד - זיכוי של נאשם בדין או ביטול כתב אישום על פי סעיף 94(ב) לחסד"פ - תנאי פורמאלי ונוקשה הוא, התנאי השני תנאי גמיש הוא בתחומי התפרשותו".

12. בפסקה 21 לפסק דינו קבע כב' השופט חשין כי "כהוראת סעיף 80 לחוק העונשין, זיכוי של נאשם בדין, זיכוי באשר הוא, אין בו כדי להעמיד עילה המחייבת את המדינה לשלם לנאשם פיצויים בשל מאסרו או מעצרו, או עילה המחייבת אותה לשאת בהוצאות הגנתו. על נאשם שזוכה להוסיף ולהראות כי לא היה יסוד להעמדתו לדין או שנתקיימו נסיבות אחרות המצדיקות את חיובה של המדינה כאמור הוסיף וקבע כב' השופט חשין בפסקה 34 לפסק דינו כי "שתי נוסחאות יש בה בהוראת סעיף 80 לחוק העונשין, וכל אחת מן השתיים נדרשת לפירוש. המשימה קלה, יחסית, בעניינה של הנוסחה הראשונה, הנוסחה המדברת במקרים שבהם נמצא לו לבית-המשפט כי לא היה יסוד להאשמה. גדריו של שיקול-דעת זה ברורים, פחות או יותר, והגם שלא נוכל למנוע עצמנו מחילוקי דעות במסגרתה של נוסחה זו - כבמקומות אחרים במשפט - הנה חילוקי דעות אלה יהיו לא רבים יחסית". (ראו לעניין זה גם את ע"פ 5097/10 בוגנים נ' מדינת ישראל (15.1.2013)).

האם היה יסוד להאשמה

13. לטעמה של המשיבה, כאמור לעיל, די בהחלטת לדחות את טענתה של ההגנה לפיה אין עליה להשיב לאשמה, כדי להביא לקביעה לפיה היה יסוד לאשמה.

14. בטיעוניו לבקשה שלא לחייב את הנאשמת להשיב לאשמה, התרכז ב"כ הנאשמת בהעדרן של ראיות הקושרות את הנאשמת לרכישת חומצה חנקתית. כך שבהחלטת בטענת "אין להשיב לאשמה" לא דנתי כלל בשאלה, האם הובאו ראיות לכאורה לכך שהחומצה החנקתית, אותה רכשה הנאשמת על פי הטענה, עמדה בתנאים הקבועים בתקנות.

15. כפי שקבעתי בהכרעת הדין הרי שגם לו הוכח שהנאשמת רכשה חומצה חנקתית, במועדים המפורטים בכתב האישום, היה על המאשימה להוכיח שהנאשמת עסקה בחומצה חנקתית, במשקל ובריכוז, שאינו פוטר אותה מהיתר, על פי התקנות. כמו כן היה עליה להוכיח מהו משקלו של ליטר חומצה, או לכל הפחות להוכיח כמה ליטרים חומצה חנקתית אותם רכשה הנאשמת על פי הטענה, שוקלים עשרה ק"ג.

16. על מנת לבחון את השאלה אם היה יסוד להאשמה בעת הכנת כתב האישום, הוריתי למאשימה להגיש כל ראיה שהייתה בתיק ערב הגשתו של כתב האישום, לרבות ראיות שלא הוגשו לתיק בית המשפט.

א. ביום 24.7.22 הגישה המאשימה אסופת חשבוניות שהוצאו על ידי "לוי לבל" ל"רשב"ל", המתייחסות לכמות החומצה שנמכרה ולא לריכוזה.

ב. עוד הגישה המאשימה אות הודעתו של מר שמעון לביא ז"ל, שהיה, מלכתחילה, נאשם בתיק, ממנה עולה שכשנשאל מר לביא ז"ל אם רכש חומצה חנקתית בריכוז של 69% אמר הוא שלא ראה את החשבוניות, לא עסק בהזמנת החומצות ולא ידע באיזה ריכוז הייתה החומצה.

ג. מר יוסף גרוס, יועץ חיצוני של הנאשמת, הסביר בהודעתו שהעובדה ששמו מופיע כאחראי הרעלים של החברה נובע מ"סוג של הזנחה" מצידו. לשאלה אם בזמן שהיה אחראי רעלים רכשה הנאשמת חומצה חנקתית בריכוז של 69%, שאל הוא "במה הם בכלל משתמשים בחומצה חנקתית?" ואמר שראה "אולי 2 בקבוקים של 1 ליטר" מר גרוס הוסיף ואמר שאינו יודע מי הם "לוי לבל" ולא ידע מי הזמין את החומצה.

ד. גם מהודעתו של מר אילן לבל, שצורפה לתיק לא עלה ש"לוי לבל" מכרו לנאשמת חומצה חנקתית בריכוז העולה על המותר לפי התקנות.

17. בנסיבות, בהן הסתבר שמלכתחילה לא היו בידי המאשימה ראיות המלמדות על כך שהנאשמת עסקה בחומצה חנקתית בריכוז ובמשקל העולים על המותר לפי התקנות, הרי שלא היה יסוד להאשמה.

18. במצב דברים בו מלכתחילה לא היה יסוד להאשמה שהנאשמת עסקה בחומצה חנקתית בריכוז ובמשקל העולים על המותר לפי התקנות, אני סבורה שעל המאשימה לשלם את הוצאותיה של ההגנה.

תשלום ההוצאות

19. על פי התוספת לתקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר) תשמ"ב-1982, (להלן: "התוספת") עומד הסכום המרבי לתשלום שכר טרחתו של עו"ד של נאשם לפי סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, עבור לימוד התיק בבית משפט השלום, על סך של 2,294 ₪. עוד קובעות הוראות התוספת שעבור כל ישיבה נוספת עומד הסכום לתשלום הוצאות ההגנה, על סך של 688 ₪. בתיק התקיימו 13 ישיבות, ישיבה נוספת התקיימה לצורך דיון בבקשה. מכאן שסה"כ, זכאית הנאשמת 1 לפיצוי בסך של 2,294 ₪ בתוספת של 688*13 ₪, ובסה"כ 11,238 ₪.

20. בנסיבות בהן קבעתי שלא היה מראש יסוד להאשמה, לא מצאתי מקום לדון בשאלה האם התקיימו נסיבות אחרות המצדיקות תשלום הוצאות ההגנה על ידי המדינה.

21. סוף דבר

22. המבקשת עותרת לשלם לה פיצוי בסך של 49,140 ₪, על פי חשבוניות וחשבונות עסקה שצורפו לבקשה.

23. בהתאם להחלטתי, לפיה על המאשימה לשלם לנאשמת את הוצאות הגנתה ועל פי התוספת לתקנות, תשלם המשיבה למבקשת סך של 11,238 ₪, וזאת בתוך 30 יום.

24. המזכירות תשלח החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, ח' חשוון תשפ"ג, 02 נובמבר 2022, בהעדר
הצדדים.